

Monumentnummer*: 478499

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 oktober 1994
Kadaster deel/nr 82865/168

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Veenhuizen Noordenveld Drenthe

Locatiennaam Locatieomschrijving
Veenhuizen

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Norg	N			4096
Norg	N			4359

Omschrijving**

Inleiding

ELECTRICITEITSCENTRALE gebouwd in 1912 en uitgebreid in 1919, in opdracht van het Ministerie van Justitie en naar ontwerp van W.C. Metzelaar. De waarde van het gebouw wordt aanmerkelijk versterkt door de vrijwel complete en originele inrichting en installatie bestaande uit een 100 PK Crossley gasgenerator, een 150 PK Kromhout dieselmotor met een 100 Kw dynamo, in marmer vervatte controlepanelen met aan de achterzijde (in een apart vertrek) geplaatste zekeringkasten met toebehoren.

In 1912 kreeg het gebouw een turfgestookte 50 PK Crossley zuiggasgenerator. Het daarvoor noodzakelijk gas werd geleverd door een in het voorgebouw, op zolder geplaatste (inmiddels verdwenen) turf-vergas-installatie. In 1919 werd het gebouw uitgebreid en werd de 100 PK Crossley zuiggasgenerator bijgeplaatst. Een laatste uitbreiding van het vermogen werd in 1934 gerealiseerd toen de 50 PK Crossley werd vervangen door een van de Zuiderzeewerken afkomstige 150 PK sterke Kromhout dieselmotor. Deze was gekoppeld aan een 100 Kw dynamo.

Momenteel wordt de installatie niet meer gebruikt. Het gebouw doet nog wel dienst als werkplaats voor de elektriciens.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In sobere en functionele stijl in 1909 gebouwd, uit baksteen opgetrokken gebouw op rechthoekige plattegrond onder twee parallelle zadeldaken met zakgoot; windveren; goot op klossen; staafankers. Het rechter gedeelte is in 1919 in identieke stijl aangebouwd. In de topgevels opgeklampte dubbele deuren met geheng; 4-ruits bovenlichten met stijl; latei; 6-ruits zolderdeuren met geheng en zijlichten; ontlastingsboog. In de overige gevels 15- of 18-ruits ramen met vast kalf. Alle kozijnen voorzien van sober decoratief snijwerk.

In het INTERIEUR onder meer van belang de zware houten spantconstructie; het diagonaal aangebrachte dakbeschot; machinerieën omvattende de deels in de vloer verzonken 100 PK Crossley zuiggasmotor; de niet-verzonken Kromhout dieselmotor met erboven een lier aan I-profiel (in de aangrenzende met geglazuurde tegels belegde ruimte) en de marmeren controlepanelen met aan de achterkant de technische installatie met zekeringkasten.

Waardering

De elektriciteitscentrale met bijbehorende inrichting is van uitzonderlijk industrieel-archeologisch belang, alsook van cultuurhistorisch, architectuurhistorisch, typologisch en stedenbouwkundig belang. Het gebouw past in de bebouwingsschaal rond de werkplaats De Werf en is van belang voor de geschiedenis van de Rijkswerkinrichting Veenhuizen; tevens van belang als (eertijds) functioneel onderdeel van het uitzonderlijk waardevolle complex Veenhuizen. Gaaf en zeldzaam.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf